

Základné doplňujúce informácie k usmerneniu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva ohľadom karantény v mieste Vášho bydliska

1) Prečo bola na Vaše susedstvo uvalená karanténa?

Nedávne testovanie ľudí z Vášho okolia, ktorí sa vrátili z krajín, kde bol rozšírený nový koronavírus, bohužiaľ ukázalo, že tento vírus sa vo Vašom susedstve šíri nekontrolovane. Inými slovami, príliš veľa ľudí s potvrdeným ochorením prišlo v posledných dňoch do kontaktu s príliš veľa ďalšími ľuďmi z Vášho okolia. Bez ďalšieho rozsiahleho testovania nie je možné vedieť, kto z Vášho susedstva je momentálne nakazený a kto nie. Púšťanie ľudí von z Vášho susedstva by preto mohlo šíriť koronavírus na ďalších ľudí.

2) Čo presne takáto karanténa znamená?

Vaše susedstvo až do ukončenia karantény nesmie nikto svojvoľne opustiť. V prípade porušenia narušiteľom hrozí pokuta.

3) Nesúvisí to s tým, že sme Rómovia?

Rozhodne nie. Rovnaké opatrenia sú nevyhnutné všade tam, kde sa testovaním potvrdí nekontrolované šírenie v susedstve. Napríklad v Českej republike alebo v Taliansku boli podobným spôsobom nedávno izolované celé obce. A naopak, na Slovensku je v súčasnosti viacero Rómov s ochorením len v osobnej, domácej karanténe. Vaše susedstvo malo to nešťastie, že sa tu spojilo zavlečenie ochorenia so zahraničím s ťažkými životnými podmienkami a živými spoločenskými kontaktmi – v takýchto komunitách sa koronavírus vždy šíri rýchlejšie, bez ohľadu na pôvod obyvateľov.

4) Akému ohrozeniu zdravia v karanténe čelíte?

Drvivá väčšina obyvateľov Vášho susedstva sa nemusí obávať žiadnych závažných zdravotných problémov ani v prípade nakazenia. Nový koronavírus sa u väčšiny ľudí prejavuje len veľmi slabými príznakmi podobnými chrípke. Závažnejšie zdravotné problémy hrozia predovšetkým len starším ľuďom (približne po 55ke) a ľuďom s inými vážnymi ochoreniami (napr. cukrovka, imunitné ochorenia, a podobne).¹ Len približne dvom z desiatich takto ohrozených ľudí hrozí, že na úspešnú liečbu bude potrebné navštíviť nemocnicu.

5) Akú pomoc pre Vás štát a samospráva pripravili?

Vo Vašom susedstve bude pokračovať testovanie, aby sa postupne zistilo, aké je skutočné rozšírenie ochorenia. Pre obyvateľov je zaistený bezplatný prístup k pitnej vode, možnosť nákupu potravín, dostupnosť základných hygienických potrieb a ochranných prostriedkov, drevo na kúrenie a zdravotná starostlivosť. Pre ľudí v najväčšej hmotnej núdzi sa v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami pripravujú balíčky na zabezpečenie základných potrieb.

¹ Zoznam rizikových diagnóz (ak si nie ste istí, spýtajte **telefonicky** asistenta soveti zdravia alebo svojho lekára): Vek nad 55 rokov, Arteriálna hypertenzia, Diabetes mellitus I. typu a II. typu, Chronická obštrukčná choroba pľúc, Asthma bronchiale, Obesitas exogenes gr. II. a III., Onkologickí pacienti, Pacienti na imunosupresívnej liečbe, Dialyzovaní pacienti, Pacienti s imunitným deficitom, Imobilní pacienti pre všetky diagnózy

6) Čo je pripravené pre ľudí s ochorením Covid-19?

Všetkých ľudí s potvrdeným ochorením bude pravidelne telefonicky kontaktovať ich lekár. Pre ľudí s potvrdeným ochorením bez závažných príznakov a so záujmom o umiestnenie v karanténnych zariadeniach mimo susedstvo je takéto ubytovanie pripravené (vrátane členov domácnosti). Informácie o konkrétnom ubytovaní Vám poskytnú terénni pracovníci. Pre ľudí s prípadnými závažnými príznakmi sú pripravené štandardné zdravotnícke zariadenia.

7) Aké majú ľudia s ochorením Covid-19 povinnosti?

Ľudia s potvrdeným ochorením-19 si musia vybrať medzi **liečbou v domácnosti** alebo **liečbou v pripravených karanténnych zariadeniach**. V prípade voľby liečby v karanténnych zariadeniach budú kontaktovaní obcou a sú povinní v zariadeniach zotrvať až do potvrdenia vyliečenia. Ak sa rozhodnú liečiť v domácnosti, sú povinní prísne dodržiavať nasledujúce zásady:

- Zdržovať sa doma a čo najďalej od ostatných mimo členov spoločnej domácnosti
- Nosiť rúško v prítomnosti iných ľudí, pri kašľaní a kýchaní si zakrývať ústa a nos vreckovkou alebo oblečením, nie rukou
- Dodržiavať zásady osobnej hygieny – často si umývať ruky vodou a mydlom po dobu 20 sekúnd, najmä po vysmrkaní, kašľaní, po použití toalety, pred jedlom, pred prípravou jedla.
- Vykonávať čistenie a dezinfekciu povrchov, ktorých sa ľudia dotýkajú (kľučky na dverách, toaleta, telefón, kuchynská linka
- Nedeliť sa o jedlo, poháre, kuchynský riad, uteráky a posteľnú bielizeň
- V prípade potreby liekov, **telefonicky** kontaktovať svojho všeobecného lekára, aj s oznámením o ochorení alebo podozrení na ochorenie na COVID -19
- V prípade potreby nákupu a doručenia liekov, žiadať o pomoc terénnych pracovníkov pracujúcich v komunite
- Sledovať svoj zdravotný stav a v prípade zhoršenia klinických príznakov (horúčka nad 38 C, suchý kašeľ alebo ťažkosti s dýchaním) kontaktovať Záchranú zdravotnú službu na telefónnom čísle 155.

Akúkoľvek voľbu je nutné písomne potvrdiť čestným vyhlásením!

8) Čo môžete urobiť preto, aby sa karanténa Vášho susedstva bezpečne a rýchlo ukončila?

Predovšetkým prísny dodržiavaním všetkých všeobecných odporúčaní popísaných vyššie a spoluprácou pri následnom tetovaní.

V rámci domácností môžete veľmi pomôcť ochrániť svojich blízkych tak, že

- Pre starších a chorých ľudí vyčleníte samostatný priestor, do ktorého budú vstupovať len ľudia, ktorí nie sú chorí na Covid-19 a nemajú príznaky ochorenia
- U všetkých členov domácnosti je potrebné sledovať príznaky ochorenia Covid-19.
- V prípade podozrenia na príznaky je potrebné **telefonicky** kontaktovať asistenta osvedy zdravia alebo lekára.

Na musaj te daren, but amare Roma the aver džene pes snažinen tumenge savoreha te šegitine! Na slan korkore. Niko pre tumende nabisterla!